

WICEPREZES
NAJWYŻSZEJ IZBY KONTROLI
MARIAN CICHOSZ

KAP-4100-08-01/2012

Warszawa, dnia 12 kwietnia 2012 r.

Pan
Jacek Sadowy
Prezes Urzędu Zamówień Publicznych

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Na podstawie art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli¹, zwanej dalej ustawą o NIK, Najwyższa Izba Kontroli przeprowadziła w okresie od 24 stycznia do 28 marca 2012 r. w Urzędzie Zamówień Publicznych, zwanym dalej „Urzędem” lub „UZP”, kontrolę wykonania budżetu państwa w 2011 r. w części 49 – Urząd Zamówień Publicznych.

W związku z kontrolą, której wyniki zostały przedstawione w protokole kontroli podpisanym w dniu 10 kwietnia 2012 r., Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 60 ustawy o NIK, przekazuje Panu Prezesowi niniejsze **wystąpienie pokontrolne**.

Najwyższa Izba Kontroli pozytywnie ocenia wykonanie budżetu państwa w 2011 r. w części 49 – Urząd Zamówień Publicznych.

Pozytywną ocenę uzasadnia w szczególności fakt, że poniesione przez UZP wydatki były celowe i zgodne z obowiązującymi przepisami. NIK pozytywnie oceniła też sprawozdawczość roczną oraz skuteczność funkcjonującego w UZP systemu rachunkowości i ustalonych, w ramach mechanizmów kontroli zarządczej, procedur kontroli finansowej.

1. Dochody budżetu państwa zaplanowane w ramach części 49 w ustawie budżetowej z dnia 20 stycznia 2011 r.², zwanej dalej „ustawą budżetową” w kwocie 39 180 tys. zł Urząd zrealizował w łącznej wysokości 39 428,8 tys. zł, co stanowiło 100,6% kwoty planowanej. Głównymi źródłami uzyskanych dochodów były środki z uzyskiwanych wpisów i wpłat z tytułu postępowań odwoławczych (28 441,6 tys. zł) oraz z tytułu zwrotu środków pozostałych na rachunku pomocniczym, w związku z likwidacją rachunku dochodów własnych (10 899,2 tys. zł).

¹ Dz. U. z 2012 r. poz. 82, ze zm.

² Dz. U. Nr 29, poz. 150.

Na koniec 2011 r. wystąpiły w części 49 należności w kwocie 19,6 tys. zł, które w całości były zaległościami z tytułu niezapłaconych przez dłużnika kosztów postępowania sądowego³. Wobec dłużnika prowadzona jest egzekucja komornicza. W 2011 r. w części 49 nie dokonywano zaniechań poboru, umorzeń, odroczeń należności i rozkładania spłat należności na raty oraz nie wystąpiło przedawnienie należności.

2. Wydatki budżetu państwa zaplanowane w ustawie budżetowej dla części 49 w kwocie 20 626 tys. zł w efekcie przeniesień środków z rezerw celowych budżetu państwa i dokonanej przez Prezesa UZP blokady wydatków, zwiększone zostały w trakcie roku per saldo do kwoty 23 683,5 tys. zł. Wydatki zrealizowano w kwocie 22 532,5 tys. zł, co stanowiło 93,2% planu po zmianach. Największe wydatki poniesiono na wynagrodzenia wraz z pochodnymi – 15 858,2 tys. zł (70,4% wydatków ogółem), na opłaty za administrowanie i czynsze za budynki, lokale i pomieszczenia garażowe – 3 616,7 tys. zł (16,1% wydatków ogółem) oraz na zakup usług pozostałych – 1 253 tys. zł (5,6% wydatków ogółem).

Największe kwoty niewykorzystanych środków wystąpiły:

- w zakresie wydatków na zakupy usług pozostałych (§ 4300), gdzie nie wykorzystano 578,4 tys. zł, głównie z powodu niezrealizowania planowanej w 2011 r. rozbudowy Portalu Centralnego UZP (dwukrotne unieważnienie przetargu), oszczędności przetargowe oraz z ograniczenia niektórych zakupów,
- w zakresie wydatków na wynagrodzenia i pochodne (§§ 4010, 4020, 4110), gdzie nie wykorzystano 597,2 tys. zł w związku z mniejszym niż planowano poziomem zatrudnienia.

W związku z nadmiarem posiadanych środków decyzjami z dnia 12 grudnia 2011 r. Prezes UZP dokonał blokady planowanych wydatków na łączną kwotę 500 tys. zł.

W 2011 r. budżet w części 49 zwiększono środkami z rezerw celowych o łączną kwotę 3 557,5 tys. zł, głównie na sfinansowanie skutków zmian systemowych w UZP⁴, wynagrodzeń dla członków korpusu służby cywilnej zaangażowanych w realizację Programu Operacyjnego Pomoc Techniczna 2007-2013, dodatków służby cywilnej oraz dodatkowego wynagrodzenia rocznego dla trzech nowomianowanych urzędników służby cywilnej. Z przyznanej kwoty wydatkowano łącznie 3 063,7 tys. zł, tj. 86,1%. Głównymi przyczynami niższego wykorzystania środków z rezerw celowych było m.in. uzyskanie oszczędności z tytułu niższych wydatków na protokolowanie posiedzeń Krajowej Izby Odwoławczej oraz oszczędności uzyskane przy dokonywaniu zakupów materiałów i usług po korzystniejszych niż przewidywano cenach. Badaniem objęto wykorzystanie wszystkich środków z rezerw celowych i ustalono, że wykorzystano je zgodnie z przeznaczeniem.

Prezes UZP, realizując uprawnienia dysponenta głównego, dokonał w 2011 r. zmian planu wydatków w części 49, polegających na przeniesieniu kwot (10 decyzji na łączną kwotę 658,2 tys. zł) pomiędzy paragrafami klasyfikacji budżetowej w ramach jednego rozdziału. Zmiany zostały dokonane w sposób celowy i zgodny

³ Nakaz zapłaty z dnia 28 września 2005 r. wydany przez Sąd Rejonowy dla Wrocławia – Śródmieścia.

⁴ W 2011 r. przejęto zadania realizowane w 2010 r. ze środków gromadzonych na rachunku dochodów własnych UZP, związane z obsługą finansową postępowań przy rozpatrywaniu odwołań w sprawach o udzielanie zamówień publicznych.

z art. 171 ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych⁵, zwanej dalej „ustawą o finansach publicznych”.

Na koniec 2011 r., zobowiązania w części 49 budżetu państwa wyniosły łącznie 1 132,6 tys. zł i dotyczyły głównie wypłat dodatkowego wynagrodzenia rocznego za 2011 r. oraz płatności związanych z bieżącym funkcjonowaniem Urzędu. Zobowiązania wymagalne na koniec 2011 r. nie wystąpiły.

Zasilanie rachunku bankowego UZP realizowane było stosownie do zgłaszanych zapotrzebowań. Analiza⁶ stanu środków pieniężnych oraz obrotów na rachunku bankowym wydatków UZP w 2011 r. wykazała, że środki zapotrzebowywano w kwotach adekwatnych do planowanych wydatków, a ewentualne pozostałości środków na koniec poszczególnych dni roboczych były automatycznie przeksięgowywane na centralny rachunek bieżący budżetu państwa.

Przeciętne zatrudnienie w części 49 w 2011 r. wykazane w sprawozdaniu Rb-70 wyniosło 163 osoby (w przeliczeniu na pełnozatrudnionych) i było niższe od planowanego o 18 osób, tj. o 9,9%. W odniesieniu do 2010 r. przeciętne zatrudnienie w 2011 r. wzrosło o 7 osób, tj. o 4,5%. Wzrost ten wynikał m.in. z faktu, że na przełomie 2010/2011 roku do pracy w UZP po długich nieobecnościach (urloпах bezpłatnych i macierzyńskim) wróciło 8 osób.

Wydatki na wynagrodzenia (bez pochodnych) zostały zrealizowane w kwocie 13 907,3 tys. zł, tj. 96,1% planu po zmianach oraz 109,7% wydatków zrealizowanych w 2010 r. W 2011 r. przeciętne miesięczne wynagrodzenie przypadające na jednego pełnozatrudnionego wyniosło 7 110,07 zł i było w porównaniu z 2010 r. wyższe od przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia o 5,0%.

Z ustaleń kontroli wynika, że trzem osobom zajmującym w UZP kierownicze stanowiska państwowe (tzw. „R”), za okres od 1 stycznia do 31 grudnia 2011 r., wypłacano wynagrodzenie w wysokości wynagrodzenia przysługującego tym osobom w grudniu 2008 r., spełniając tym samym wymogi zawarte w obowiązujących w 2011 r. przepisach⁷.

Na zakupy majątkowe (§ 606) wydatkowano w 2011 r. kwotę 113,5 tys. zł, tj. 93,8% planu po zmianach. Z kwoty tej sfinansowano m.in.: zakup Web filtra, rozbudowę istniejącej instalacji systemu kontroli dostępu o dodatkowe przejście, zakup faksu i szafek na klucze.

Szczegółową kontrolą objęto wydatki w łącznej kwocie 3 931,4 tys. zł⁸ (w tym m.in. 3 772,4 tys. zł poniesione na zakup towarów i usług, 109 tys. zł poniesione na wydatki majątkowe oraz 50 tys. zł na delegacje służbowe pracowników, dofinansowanie studiów wyższych, podyplomowych i aplikacji radcowskich, na umowy zlecenia i o dzieło, koszty postępowań sądowych), tj. 17,4% ogółu wydatków zrealizowanych w 2011 r. w części 49. Wydatki

⁵ Dz. U. Nr 157, poz. 1240, ze zm.

⁶ Na koniec każdego dnia operacyjnego.

⁷ Art. 1 ustawy z dnia 26 listopada 2010 r. o zmianie niektórych ustaw związanych z realizacją ustawy budżetowej (Dz. U. Nr 238, poz. 1578) oraz art. 3 ust. 2f ustawy z dnia 31 lipca 1981 r. o wynagrodzeniu osób zajmujących kierownicze stanowiska państwowe (Dz. U. Nr 20, poz. 101, ze zm.).

⁸ 88 zapisów księgowych dobranych metodą statystyczną (MUS) oraz 19 zapisów księgowych dobranych w sposób niestatystyczny, które obrazują wydatki majątkowe, wytypowane z przeglądu analitycznego oraz wydatki z budżetu środków europejskich.

te zostały poniesione zgodnie z planem rzeczowym i finansowym, w sposób celowy i gospodarny oraz zgodnie z procedurami określonymi w ustawie z dnia 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych⁹.

Kontrola wydatków określonych w ustawie o opłatach abonamentowych¹⁰ wykazała, że za wszystkie odbiorniki radiowe i telewizyjne będące w posiadaniu UZP w 2011 r., prawidłowo naliczono i uiszczono należną opłatę.

3. Wydatki budżetu środków europejskich zaplanowane w ustawie budżetowej dla części 49 w kwocie 454 tys. zł w trakcie roku, w efekcie przeniesień środków z rezerwy celowej w kwocie 124 tys. zł, zwiększone zostały do kwoty 578 tys. zł. Wydatki zrealizowano w kwocie 357,6 tys. zł, co stanowiło 61,9% planu po zmianach. Wydatki poniesiono w całości na realizację projektu „Nowe podejście do zamówień publicznych - szkolenia i doradztwo”, którego głównym wykonawcą (liderem) jest Polska Agencja Rozwoju Przedsiębiorczości, zwana dalej „PARP”, a UZP uczestniczy w nim jako partner na podstawie zawartego z PARP Porozumienia¹¹.

Powodami niższej niż planowano realizacji wydatków było głównie przesunięcie przez PARP na 2012 r. realizacji działań dotyczących przygotowania rekomendacji w zakresie obszarów szkoleniowych oraz przygotowania koncepcji szkoleń i koncepcji materiałów szkoleniowych oraz wzorców programów szkoleniowych dla zamawiających oraz oszczędne gospodarowanie środkami publicznymi.

Szczegółową kontrolą objęto wydatki z budżetu środków europejskich w łącznej kwocie 58,7 tys. zł (poniesione głównie na usługi szkoleniowe w ramach realizacji ww. projektu), tj. 16,4% zrealizowanych przez UZP wydatków z budżetu środków europejskich. Wydatki poniesiono zgodnie z zawartymi umowami, w sposób celowy i gospodarny oraz wykazano w kwartalnych sprawozdaniach UZP przekazywanych do PARP, stosownie do postanowień zawartego Porozumienia. Płatności dokonano w terminach wynikających z zawartych umów i zgodnie z terminarzem płatności środków europejskich Banku Gospodarstwa Krajowego.

Wydatki ewidencjonowano na kontach wyodrębnionych dla budżetu środków europejskich zgodnie z rozporządzeniem Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości, planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej¹² zwane dalej „rozporządzeniem Ministra Finansów w sprawie szczególnych zasad rachunkowości”.

4. Kontrola wykazała, że dysponent główny sprawował nadzór nad wykonaniem budżetu w części 49, stosownie do przepisów art. 175 ust. 1 i 2 ustawy o finansach publicznych, dokonując kwartalnych analiz i ocen przebiegu realizacji dochodów i wydatków budżetowych. Wyniki przeprowadzonych audytów przedstawiane były kierownictwu UZP.

⁹ Dz. U. z 2010 r., Nr 113, poz. 759 ze zm.

¹⁰ Dz. U. Nr 85, poz. 728 ze zm.

¹¹ Porozumienie zawarte pomiędzy PARP oraz UZP w dniu 8 listopada 2010 r. przy realizacji projektu systemowego „Nowe podejście do zamówień publicznych – szkolenia i doradztwo” finansowane ze środków PO KL.

¹² Dz. U. Nr 128, poz. 861 ze zm.

5. Funkcjonujący w UZP system rachunkowości spełniał wymogi określone w ustawie z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości¹³ oraz w rozporządzeniu Ministra Finansów w sprawie szczególnych zasad rachunkowości. Najwyższa Izba Kontroli pozytywnie opiniuje skuteczność funkcjonowania ww. systemu rachunkowości oraz procedur kontroli finansowej ustalonych w ramach mechanizmów kontroli zarządczej, a także wiarygodność ksiąg rachunkowych. Opinia powyższa wynika z bezpośredniego badania 107 dowodów i zapisów księgowych o łącznej wartości 3 931,4 tys. zł¹⁴. Badanie próby w zakresie poprawności formalnej dowodów oraz ich kontroli bieżącej i dekretacji (badanie zgodności) nie wykazało nieprawidłowości. Badanie wiarygodności zapisów księgowych, tj. prawidłowości ich ujęcia w urządzeniach księgowych wykazało, że zostały one ujęte we właściwej wartości i w okresie sprawozdawczym oraz ze wskazaniem odpowiednich kont syntetycznych.

6. Sprawozdania budżetowe UZP za 2011 r.:

- Rb-23 o stanie środków na rachunkach bankowych,
- Rb-27 z wykonania planu dochodów budżetowych,
- Rb-28 z wykonania planu wydatków budżetu państwa,
- Rb-28 Programy z wykonania planu wydatków budżetu państwa w zakresie programów realizowanych ze środków pochodzących z budżetu UE oraz niepodlegających zwrotowi środków z pomocy udzielanej przez państwa członkowskie EFTA, z wyłączeniem wydatków na realizację Wspólnej Polityki Rolnej,
- Rb-28 Programy WPR – z wykonania planu wydatków budżetu państwa w zakresie programów realizowanych ze środków pochodzących z budżetu UE na realizację Wspólnej Polityki Rolnej,
- Rb-28UE z wykonania planu wydatków budżetu środków europejskich,
- Rb-Z o stanie zobowiązań wg tytułów dłużnych oraz poręczeń i gwarancji,
- Rb-N o stanie należności oraz wybranych aktywów finansowych

zostały sporządzone na podstawie danych z ewidencji księgowej i przedstawiają rzetelny i prawdziwy obraz zrealizowanych dochodów oraz wykonanych wydatków w 2011 r., a także stanu należności i zobowiązań na koniec roku. Sprawozdania te zostały przesłane do Ministerstwa Finansów oraz do GUS w terminach określonych w rozporządzeniach Ministra Finansów: z dnia 3 lutego 2010 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej¹⁵ oraz z dnia 4 marca 2010 r. w sprawie sprawozdań jednostek sektora finansów publicznych w zakresie operacji finansowych¹⁶. W związku z powyższym, NIK pozytywnie opiniuje sprawozdawczość roczną UZP.

*

*

*

Wobec niestwierdzenia nieprawidłowości w realizacji budżetu w części 49 Najwyższa Izba Kontroli nie formułuje wniosków pokontrolnych.

¹³ Dz. U. z 2009 r. Nr 152, poz. 1223 ze zm.

¹⁴ 88 zapisów wybranych metodą statystyczną uwzględniającą prawdopodobieństwo wyboru proporcjonalne do wartości transakcji (MUS) oraz 19 dowodów dobranych celowo.

¹⁵ Dz. U. Nr 20, poz. 103.

¹⁶ Dz. U. Nr 43, poz. 247.

Zgodnie z treścią art. 61 ust. 1 ustawy o NIK, w terminie 7 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego przysługuje Panu Prezesowi prawo zgłoszenia na piśmie do Kolegium Najwyższej Izby Kontroli umotywowanych zastrzeżeń w sprawie ocen zawartych w tym wystąpieniu.